

Sosyal Medya Ö?retmen – Ö?renci Etkile?imi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Medya Ö?retmen – Ö?renci Etkile?imi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30732>

Özet

Sosyal Medya Ö?retmen - Ö?renci Etkile?imi Ölçe?i (SMÖÖEÖ), ö?retmenlerin sosyal medya platformlar?nda ö?rencilerle kurduklar? etkile?im düzeylerini ve bu etkile?imlere yönelik tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçek, Korucu ve Usta (2017) tarafından geli?tirilmis? olup, ö?retmenlerin dijital ortamlardaki rollerini alt? farklı boyutta de?erlendiren çok faktörlü bir yapıya sahiptir. Ölçe?in geli?tirme süreci, hem ke?fedici (AFA) hem de do?rulay?c? (DFA) faktör analizleri ile desteklenerek güçlü bir yapısal geçerlik sergilemektedir.

SMÖÖEÖ, ö?retmenlerin sanal liderlik rollerinden geleneksel tutumlar?na, sosyal ve akademik payla??mcılık e?ilimlerine kadar geni? bir yelpazedeki davran??lar?n? 6'lı Likert format?nda de?erlendirmektedir. Bu ölçek, dijital ça?da e?itimcilerin ö?rencilerle olan ileti?im dinamiklerini anlamak için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal medya, ö?retmen, ö?renci, ö?retmen-ö?renci etkile?imi, ölçek geli?tirme, sanal liderlik, psikometri, e?itim teknolojileri.

Yazarlar

Agah Tu?rul Korucu, E. Usta

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ö?retmenlerin sosyal medyaya pedagojik amaçlarla veya sosyal etkile?im ba?lam?nda kullanma biçimlerini, ö?rencileriyle kurduklar? dijital etkile?im düzeylerini belirlemek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geli?tirmektir. Ölçek, ö?retmenlerin sanal ortamdaki rollerini ve bu rollerin ö?renci ilişkileri üzerindeki etkilerini sistematik olarak incelemeyi hedeflemektedir.

Geli?tirme çal??ması, sosyal medyanın e?itim ortamına entegrasyonu hızlanırken, ö?retmenlerin bu yeni ileti?im kanalına adaptasyonunu ve profesyonel s?nırların nasıl yönettiklerini ortaya koymaya amaçlanmıştır. Bu sayede e?itim politikalarına ve ö?retmen yeti?tirme programlarına veri sağlanması hedeflenmiştir.

Yapı

Sosyal Medya Ö?retmen - Ö?renci Etkile?imi Ölçe?i (SMÖÖEÖ), ö?retmenlerin sosyal medya kullanımına ilişkin çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, ö?retmenlerin dijital ortamlardaki pedagojik yaklaşımların, kişisel s?nırların ve ileti?im stillerini alt? ana faktör altında

toplamaktadır. Bu faktörler, ö?retmenin sanal ortamda üstlendi?i farklı rolleri temsil etmektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü yap?, ö?retmenlerin sadece teknik yeterlili?ini de?il, ayn? zamanda etik ve sosyal sorumluluk anlay??lar?n? da kapsamaktadır. Bu alt boyutlar, ö?retmenlerin geleneksel rollerden dijital liderli?e geçi?teki e?ilimlerini somutla?t?rmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) sonucunda ortaya ç?kan alt? faktörlü yap?n?n uygunlu?unu de?erlendirmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??tır. DFA, ölçe?in teorik yap?s?n?n verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

DFA sonucunda elde edilen uyum indeksleri, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde bir uyuma sahip oldu?unu göstermektedir: $\chi^2(sd=512, N=400)= 3242,55, pp<.000$. Diğer uyum indeksleri ise ?öyledir: RMSEA= 0,098, S-RMR= 0,096, GFI= 0,81, AGFI= 0,89, CFI= 0,86, NNFI= 0,83 ve IFI= 0,96. Bu de?erler, SMÖÖÖ'nün alt? faktörlü yap?s?n?n veri taraf?ndan do?ruland??n? i?aret etmektedir.

Güvenilirlik

SMÖÖÖ'den elde edilen puanlar?n iç tutarlı?k düzeyini belirlemek amacıyla madde analizine dayalı olarak Cronbach Alfa iç-tutarlı?k katsay?s? hesaplanm??tır. Yapılan analizler sonucunda ölçe?in bütünü için iç tutarlı?k katsay?s? 0,85 olarak bulunmuştur.

Genel olarak 0,70 ve üzeri Cronbach Alfa de?erleri güvenilir kabul edildi?inden, 0,85 katsay?s? SMÖÖÖ'nün yüksek düzeyde güvenilir ve tutarlı? bir ölçüm aracı oldu?unu göstermektedir. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçe?in tekrarlı? ölçümlerde benzer sonuçlar verebilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullanılarak alt? faktörlü bir yap?ya ula??lm??tır. Bu faktörler, ö?retmenlerin sosyal medyadaki farklı etkile?im biçimlerini temsil etmektedir. Daha sonra bu yap?n?n do?rulanmas? amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yap?lm??tır.

SMÖÖÖ, toplamda alt? alt boyuttan oluşmaktadır. Bu faktörler ve madde say?lar? ?unlardır: F1- Sanal lider (13 madde), F2- Geleneksel ö?retmen (7 madde), F3-?zleyen (Esnek) Ö?retmen (4 madde), F4-Sanal aktiflik (4 madde), F5-Sosyal payla??mc?lik (3 madde) ve F6-Akademik payla??mc?lik (3 madde). Bu alt? faktör, ö?retmenlerin sosyal medya kullan?m?ndaki davran?? yelpazesini kapsamaktadır.

Enstrüman

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 6'l? Likert tipi derecelendirme (1=Kesinlikle kat?lm?yorum; 6=Kesinlikle kat?l?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler

Age Group: Yeti?kin E?itimciler

Population Details: Ölçe?in geçerlik çal??mas? 400 ö?retmen üzerinde gerçekleştirilmi?tir (N=400).

Test Methodology: Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile yap? geçerli?i sa?lanm??t?r. Güvenilirlik analizi için Cronbach Alfa katsay?s? kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Faktör Analizi, psikometrik özellikler, e?itim teknolojileri, sanal etkile?im, SMÖÖEÖ, ölçek.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Agah Tu?rul Korucu (agah.korucu@gmail.com)

?zinler & Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2017

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Akademik ara?t?rmalarda kullan?m için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ek Bilgi: Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? geli?tirme süreci ?lkö?retim Online dergisinde yay?mlanm??t?r. Orijinal makalenin linkine buradan ula??labilir: ilkogretim-online.org.tr

Referanslar

Korucu, A. T. ve Usta, E. (2017). Sosyal Medya Ö?retmen - Ö?renci Etkile?imi Ölçe?inin

Geli?tirilmesi. **İlkö?retim Online**, 16(1), 197-216.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [sosyal-medya-ogretmen-ogrenci-etkile?imi-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/354111111)

Sosyal Medya Ö?retmen - Ö?renci Etkile?imi Ölçe?i Maddeleri

F1-Sanal lider (13 madde): 27. Ö?retmen sosyal medya da dahil her ortamda ö?rencisinden sorumludur.

F2- Geleneksel ö?retmen (7 madde): 37. Sosyal medyan?n e?itim amaçlı? olarak kullan?la bilinece?i fikrine kat?lm?yorum.

F3-?zleyen (Esnek) Ö?retmen (4 madde): Sanal ortamda buldu?um ve beni ekleyen bütün ö?rencilerimi sosyal a??ma eklerim.

F4-Sanal aktiflik (4 madde): 6. Günlük olaylarla ilgili haberleri sosyal medyada yorumlar?m.

F5-Sosyal payla??mc?lik (3 madde): 3. Sosyal hayat?mla ilgili ile payla??mlarda s?kça bulunurum.

F6-Akademik payla??mc?lik (3 madde): 9. Ö?rencilerimin ders ile aktivitelerini payla??r?m.